

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל בין

ארגון איד"ן – ארגון יבואנים דנטלים בישראל לחבריו

1. פתח דבר

מונחת בפניי בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: **"החוק"**) להסדר בין ארגון איד"ן – ארגון יבואנים דנטלים בישראל (להלן: **"איד"ן"**) לבין חברי הארגון. עניינו של ההסדר בתיחור ובניהול משא ומתן משותף לרכישה משותפת של שירותי הכנה והתעדת תקן ISO9001 לצורך עמידה בדרישות משרד הבריאות.

לאחר שבחנתי את ההסדר הנזכר, כמו גם את השפעתו האפשרית על התחרות בשווקים הרלוונטיים, ולאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי, כי הכבילות שבהסדר אינן מגבילות את התחרות בחלק ניכר של שוק המושפע מן ההסדר; כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה; וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלו מצאתי כי ההסדר ראוי לפטור לפי סעיף 14 לחוק.

2. הרקע להסדר, ההסדר והצדדים לו

ביום 7 במאי 2012 נחקק חוק ציוד רפואי, התשע"ב-2012 (להלן: **"חוק ציוד רפואי"**), המסדיר את הפיקוח על ציוד רפואי. כניסת חוק ציוד רפואי לתוקף תהיה אמנם רק עם התקנת תקנות בעניינו, אולם היערכות הצדדים לבקשה לכניסתו לתוקף כבר החלה.

על חברי איד"ן נמנות חברות העוסקות ביבוא, יצור, שיווק, מכירה, אחסון והובלה של ציוד רפואי – דנטלי ואחר – בהן חברות רב לאומיות גדולות, יבואנים מקומיים גדולים, מפיצים וחברות קטנות.¹ הציוד אותו מייבאים חברי איד"ן מגוון גם הוא, החל במכשור יקר ומורכב וכלה בציוד מתכלה זול. חלק מחברי איד"ן מתחרים אלה באלה, בחלק ממוצריהם.

לאור מגעים שניהלו מול משרד הבריאות, איד"ן והחברים בו סבורים, שלצורך עמידה בדרישות חוק ציוד רפואי יהיה עליהם לקבל תעודות על עמידה בתקן ISO9001 - תקן שקובע סטנדרטים של איכות ושירות בעסקים (להלן: **"התקן"**).

עמידה של ארגון בתקן מעידה על עמידתו בסטנדרטים מסוימים בהתאם לעקרונות איכות מוגדרים הקבועים בתקן. סטנדרטים אלה נוגעים לאופן בו הארגון מתנהל, לאופן בו הוא מספק את מוצריו, לאופן בו הוא מבקר את עצמו ומתייעל וכו', והם אינם בבחינת תקן למוצרים

¹ רשימת חברי איד"ן מצורפת כנספח א' להחלטה זו.

המסופקים על-ידו. התקן מיועד לכל סוגי הארגונים, ללא תלות בסוג וגודל הארגון, או במוצר או השירות שהארגון מספק.

שירותי בחינת עסקים לצורך קבלת תעודות על עמידתם בתקן (להלן: "שירותי התעדה") ניתנים על ידי מכון התקנים הישראלי, חברת רוט שרותי הסמכה בינלאומיים בע"מ, מכון לבקרה ואיכות איי.קו.סי בע"מ ומוסד הטכניון למחקר ופיתוח (להלן: "ספקי שירותי התעדה"). אולם, בטרם פונות חברות בבקשה לבדיקת עמידה בתקן ולקבלת תעודה על כך מהגופים המוזכרים, הן פונות לספקי שירות העוסקים ב"הכנה להתעדה", שמשמעותו סיוע בהכנת העסק, הכנת בקשת ההתעדה מספק שירותי התעדה והכנת המסמכים הנדרשים לצורך הבקשה (להלן: "שירותי הכנה להתעדה").

במסגרת ההסדר ביקש איד"ן, בשם חבריו, לנהל משא ומתן משותף ולתחר בין ספקי שירותי ההכנה להתעדה וכן בין ספקי שירותי ההתעדה.

3. השפעת ההסדר על התחרות

כאמור, ההסדר נועד לאפשר לחברי איד"ן לנהל משא ומתן משותף ולתחר בין ספקים של שירותי הכנה להתעדה ושל שירותי התעדה על מנת שיוכלו לרכוש יחד שירותים אלה וליהנות מעלויות עסקה מופחתות ומיכולות המיקוח של איד"ן. קרי, רכישת שירותי ההתעדה וההכנה להתעדה תחסוך לחברי איד"ן את הצורך לתור אחרי נותני שירותים אלו לפנות אליהם ולהתקשר עמם באופן עצמאי. כמו כן, הכרות של נותני השירותים עם מאפייני הפעילות הכלליים של חברי איד"ן עשויה להקל על נותני השירותים וליעל את מתן השירותים. אציין, שחלק ניכר מחברי איד"ן הן חברות הפועלות בהיקף קטן ועלויות שירותי ההכנה להתעדה ושירותי ההתעדה עשויות להטיל עליהן נטל כספי משמעותי.

נוכח האמור, שוכנעתי כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה. כמו כן מצאתי כי אין בהסדר כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו.

הצדדים להסדר שלפניי עוסקים באספקת ציוד דנטלי וחלקם מתחרים אלו באלו. על כן, שיתוף הפעולה ביניהם הוא שיתוף פעולה בין מתחרים העשוי לעורר חששות תחרותיים. החשש העיקרי העולה מההסדר הוא קיומו של מצע לתיאום ולהעברת מידע בתחומים החורגים מד' אמותיו של ההסדר, כגון מידע בדבר תמחור, מכירות, רווחיות, תנאי תשלום, עלויות וכדומה ביחס לפעילות החברים. מידע מסוג זה עלול לגעת לעניינים שבליבת התחרות בין חברי איד"ן והעברתו עלולה, אם כך, לפגוע בתחרות ביניהם. כמו כן, קיים חשש כי ההסדר ייצור האחדה מסוימת בעלויות הכלליות של ספקי הציוד הדנטלי אשר עלולה להקל על תיאום מחירי המוצרים המשווקים על ידם. בנוסף לחששות אלו, ניהול מו"מ משותף לרכישת תשומה עלול לעיתים להקים חשש ליצירת כוח שוק מול ספק התשומה. נדון בחששות אלו כסדרן.

אשר לחשש כי שיתוף הפעולה במסגרת ההסדר ישמש כמצע לתיאום ולהעברת מידע בין הצדדים, מצאתי כי החשש מופג הואיל ומדובר בשיתוף פעולה ממוקד בנוגע לתקן שאינו נוגע למוצרים בהם עוסקים חברי איד"ן אלא באופן ניהול העסק, באופן שאינו תלוי בהיקף פעילות העסק. החשש מופג גם נוכח תקופת הפטור המוגבלת לשנה אחת. אבהיר כי כל העברת מידע בין מתחרים

או מתחרים פוטנציאליים, ממילא עשויה בנסיבות מסוימות להוות הסדר כובל, ואין בהצבתם או באי-הצבתם של תנאים לעניין זה במסגרת החלטה זו, כדי לגרוע מכך.

באשר לחשש כי ההסדר עלול להקל על תיאום בין ספקי הציוד הדנטלי, על דרך של האחדה בעלויות שירותי ההכנה להתעדה וההתעדה, מצאתי כי הגם שחברי איד"ן עוסקים כולם באספקת ציוד דנטלי, כל אחד מהם מציע מגוון מוצרים שונה. הבדלים אלה בין חברי איד"ן מקהים את החשש כי ההסדר יאפשר האחדת עלויות של חברי איד"ן באופן שיקל על תיאום ביניהם. כמו כן, משקלו של מחיר שירותי ההכנה להתעדה וההתעדה ביחס ליתר התשומות של ספקי הציוד הדנטלי הוא שולי במידה המפיגה את החשש מפני הקלה על תיאום מחירים כתוצאה מהאחדת עלויות הצדדים.

אשר לחשש כי ניהול מו"מ משותף לרכישת השירותים במסגרת ההסדר עלול ליצור כוח שוק מול ספקי השירותים, הרי שככל שמדובר בהפעלת כוח מול כלל ספקי שירותי ההכנה להתעדה או שירותי ההתעדה עצמם, בדיקת הרשות העלתה כי חשש זה מופג, מהטעם שמרבית חברי איד"ן הם בעלי היקף פעילות קטן ומהווים רק חלק קטן מרוכשי שירותי ההכנה להתעדה וההתעדה, כך שההסדר אינו צפוי ליצור כוח שוק משמעותי מול ספקי שירותים אלו. בהקשר זה אוסיף כי בתנאי תחרות, ניתן לצפות שהחיסכון שינבע מהפחתת עלויות העסקה ויכולות המיקוח יעבור, לפחות בחלקו, אף לצרכני הציוד הרפואי – לקוחותיהם של חברי איד"ן.

בנסיבות אלו, מצאתי כי אין בכבילות שבהסדר כדי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות בשוק הרלוונטי.

בשים לב לחששות וליתרונות שההסדר עשוי להקים, מצאתי לנכון להעניק את הפטור המבוקש למשך שנה ממועד מתן החלטה זו.

4. סוף דבר

לאחר שנועצתי בועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ולהעניק את הפטור המבוקש.

אורי שוורץ

הממונה על הגבלים עסקיים (בפועל)

ירושלים, ה' כסלו, תשע"ו

17 נובמבר, 2015

נספח א' – רשימת חברי ארגון יבואנים דנטלים בישראל

א. לוי - דנטל דפו בע"מ
א.ב. 2000 בע"מ
אבולון בע"מ
אבידור מכשירים דנטליים ורפואיים בע"מ בע"מ
אוסדה (1998) בע"מ
אתי תעשיות דנטליות בע"מ
ביפה בע"מ
גבריאל פיש חב' לכימיקלים ויבוא בע"מ
גי סי יורופ
דנט-ט.א.ל (הדר) בע"מ
דנטאוריינט פוס בע"מ
דנטורמה
דנטל דיפו וול
דנטל סנטר א.ר. בע"מ
דנטל צ'אקיר
דנטלון חברה בע"מ
הירש ובנו ציוד דנטלי בע"מ
חורי דנט
חיפה מדיקל ק.א.ש בע"מ
טוטנאור
מ.ת.ד. מוצרים דנטליים בע"מ
מינסטר פודאקס בע"מ
ניו אימג' דנטל הייטק אקוויפמנט בע"מ
פופקו דנטל בע"מ
פרודנטל ש. פנדו יבואנים בע"מ
קלינגבייל
ר.ג. דנטו מדיקל דויזון בע"מ